

Oponentský posudek k diplomové práci Ivety Stehlíkové

V době vypracování oponentského posudku je moje představa o diplomovém souboru Ivety Stehlíkové omezena faktem, že jeho součástí bude instalace, jejíž realizaci autorka ponechala až na dobu těsně před obhajobou. V doprovodném textu k diplomové práci objasňuje, nakolik se její podoba odvíjí od vybraného výstavního prostoru, a proto akceptuji, že mi nebyla předložena. Text každopádně obsahuje její popis, dobře objasňující autorčin záměr, a to do té míry, že si rozkmitání projekční plochy a narušení promítaný obraz prostoru dovoluji považovat za významnou složku zamýšleného „křehkého mostu spojujícího surreálné motivy s nejistými hranicemi lidské mysli“. Komentář mohu mít ale pouze ke zhlédnutým obrazům.

Na úvod si čtyřmi výňatky z autorčina textu připomeňme její motivace, intence a poznámky k jejich konkrétnímu naplnění.

1.

„Motivací pro vznik projektu Meziprostor byla prostá, a dokola se opakující, existenční polemika nad světem, ve kterém se nacházíme. Ve světě, který člověk/společnost vnímá či reflektuje s přednastavenými hranicemi, jež se z mnoha úhlů jeví jako velmi omezující/dogmatizující. Útěchou v této polemice se pro mě staly disciplíny teoretické fyziky a východních filozofií.“

2.

„Cílem není zachytit ani podrobně vysvětlovat žádnou z teorií, ale pouze fantaskně **znázornit možnosti, jež jsou našemu oku ukryty, možnosti existence různých částic či jiných dimenzí. Smyslem práce je naznačit, že celá realita, již se oháníme, je iluzorní projekce**, do které jsme se narodili, což ale neznamená, že v ní musíme setrvat.“

3.

„Objekty (na obrazech - pozn. autora) jsou znázorňovány v podobě připomínající schránky, které nabízejí přístup do dalšího prostoru či **poukazují na jeho multidimenzionálnost. Tento vstup umožňují otvory, které hrají klíčovou roli, neboť právě jejich plošnost dementuje prostorové znázornění samotného objektu. Otvor také naznačuje strukturální povahu viděného světa a tím narušuje na první pohled vybudovanou autonomii samotného objektu.**“

4.

„Ukládám je v (ne)prostoru, **stavím na pomyslný piedestal absurdity.**“

Malby Ivety Stehlíkové považuji za zdařilé obrazy s organickými motivy uloženými na víceméně (nicméně nikoli zcela) plošném pozadí. Jemná kresba konturách objektů harmonizuje s pastelovými odstíny pozadí. U objektů nemáme důvod uvažovat o nějaké jejich aktivitě, řekli bychom, že v barvě pozadí „plují“, ale to jen

proto, abychom zůstali vágní. V podstatě nic nevylučuje, že se jedná o zpodobení konkrétních organismů, ale od autorky víme, že si pouze vypůjčila některé znaky mikroorganismů a volně je kombinovala. Bez znalosti finálního vyznění zamýšlené instalace proto zkusím navrhnout k úvaze, jestli v mnohém z toho, o čem Iveta Stehlíková píše jako o svých záměrech, tedy např. vizuální manifestaci omezenosti našeho vnímání reality, multidimenziálnosti, nebo onom „pomyslém piedestalu absurdity“, nepřeceňuje zvolená řešení a prostředky.

Doprovodný text jsem četl předtím, než jsem viděl Ivetiny obrazy. Vyvolal ve mně obavu, že autorka bude mít tendenci didakticky aplikovat směs tezí z oblasti zen buddhismu a kosmologie. Byl jsem nadmíru potěšen, když jsem zjistil, že se pokouší mnohem jemnější, neproklamativní nakládání s poznatky o povaze reality. Zároveň se ale domnívám, že při založila-li své řešení na velmi náročně dosažitelných nerovnováhách mezi objemem a plochou, objemem a jeho chyběním, objektem a jeho chyběním, organickým a organismem, konturou a barvou, plochou a jejím promalováním, apod., dospěla pouze do půli cesty, na dohled „křehce surreálního“, odkud však ještě není vidět dál, k výše uvedeným rysům skutečnosti. Patrně za tím ale stojí dílčí neporozumění některým stavebním prvkům obrazu. Ptám se totiž sám sebe, za jakých okolností bych otvor v objektu považoval za vstup do jiné dimenze, anebo uložení trojrozměrného motivu na monochromní pozadí za absurdní.

Doporučuji práci k obhajobě. Domnívám se však, že k další posouzení práce bude potřeba zhlédnout také avizovanou audiovizuální instalaci, v níž má být nastíněn vznik a nestabilní charakter prostoru. Prozatím navrhuji hodnotit stupněm C.

Jiří Ptáček